

Sütő András-album

A Napkút Kiadó gondozásában jelent meg 2020-ban. *Sütő András* (1927–2006) Herder- és Kossuth-díjas író mindenekelőtt a kisebbségi helyzetről valló és a közösségi megmaradás szolgálatába állított tanúságtételként gondolta el alkotói feladatát. Ez a cél egyszerre volt összhangban habitusával, társiasságot igénylő alkatával és következett azokból a bonyodalmas időkből, melyekben élni adatott. Pályakezdeése anekdotizáló prózai kísérleteit követően éppen azon az áron alakította ki a vállalt feladatának leginkább megfelelő elegyes műfaji formákat, hogy megalapozatlannak bizonyult reményeit elbúcsúztatta, s alkotói figyelmét afelé fordította, ami a legközvetlenebbül adódó valóságává nőtte ki magát: a hatalom természetrajzának irányába. A Hang–Kép–Írás sorozat különlegessége, hogy kép és szöveg kölcsönhatásából rakja össze azt a mozaikot, amelyben az alkotó saját életpályája dokumentumainak kommentátoraként szólhat meg, hogy azután megszólalása szó szerinti értelemben is megvalósulhasson a hozzáférhetővé tett hangzóanyagok révén.

Örök útitársak

címen, *Válogatás a magyar költészet legszebb szerelmes verseiből* alcímmel Lisztóczy László állította össze azt a verseskötetet, amelyet a Kráter Kiadó 2020 karácsonyára adott olvasói kezébe. A kiadó így proponálja kötetét: „A szerelem Isten ajándéka – írja Czifrok Ferenc a Pitypang és csillagablak című kötetében. Ez a könyv pedig Lisztóczy László ajándéka, aki Isten ajándékosarából kiválogatta a legszebb gyöngyszemeket, a magyar költészet legszebb szerelmes verseit, hogy örömet szerezzen ezzel olvasóinak.”

„Ne kérdezd, barátném! mint töltöm időmet,
S távolléted alatt kedvem miben lelem!
Tudod, elvesztettem édes enyergőmet,
Tudod, magam vagyok, mert te nem vagy velem.”

(*Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátnémhoz*)

Kedvcsinálóként, íme, néhány költőnév még a kötetből: Csokonai Vitéz Mihály, Kisfaludy Sándor, Kisfaludy Károly, Kölcsény Ferenc, Katona József, Eötvös József, Czuczor Gergely, Vörösmarty Mihály, Szemere Pál...

FÖLSÉRTETT ÉG

Fábián István verseskötetét a szerző rajzaival jelentette meg a közelmúltban a Gondolat Kiadó, s éppen a grafikák esztétikus elhelyezése érdekében, elegáns albumformátumban. A könyv négy nagyobb egységre bontva, hangulati és tartalmi témák alapján adja közre a költeményeket. Idézzünk most néhány sort a kötet címadó verséből:

„A madár élesre fenve fönt kering,
a lentet begyébe fölfele húzza,
ring a búza, a fekete búza ring,
szűnik és meghal a fölsértett ég megint.
A madár visszaint a zokogó égnek,
szárnya alatt régvolt horizontok égnék.”

Ki viszi a puskát?

A kötetet, amelyben L. Simon László József Attila-díjas író, országgyűlési képviselő 2017 és 2020 között született írásaiból, esszéiből, kultúrpolitikai elemzéseiből olvashatnak változatot, a Nemzeti Művelődési Intézet 2021 januárjában jelentette meg. Témakerete: *Emlékezet és politika* – ahogyan a könyv alcíme is jelzi. Boross Péter, Magyarország korábbi miniszterelnöke írt hozzá előszót. Ebből idézzünk. „Erre a könyvre szükség van. Különösen most, amikor egyre dühödtebb támadások érik az országot és a kormányzati irányultságot kifejező felfogásrendet. Amikor a Nyugat szellemi zavarai egyre erőteljesebben törnek ránk, s ehhez hazai szövetségeket is szereznek. Szükség van vezető kultúrharcosokra e nem lekezelendő ellenfelekkel szemben. Egy halódó civilizáció kulturális arculatát láthatjuk a maga

sokszor aberrált követeléseiben. [...] A kötet interjúval zárul. A szerzőt – életkori adottságai miatt is, 1972-ben született – az általa ismert korok jelenségei és állapotai foglalkoztatják elsősorban. Talán ezért elnézőbb a Kádár-korszak második felével, mint az a generáció, amelynek személyi, anyagi, szellemi világát, fenyegető élethelyzeteit a megelőző évtizedek gyalázatos terrorvilága teremtette meg. Az akkori világ pozicionáltjai közül sokan váltak a rendszerváltoztatás után magyar és nemzetellenes mozgalmak zászlóvivőivé. Ugyanakkor a szerző a sikerek örömeit, ami mindnyájunk öröme, illetve az aktív cselekvésre vágyakozást is élénk tárja. [...] Kellenek tehát az ilyen könyvek és írások. Adjanak biztatást és reményt a kesergőknek is! A szerzőtől pedig igényeljük további írásokat, mert minden egymásra rakott betű egyben a nemzet szolgálata is.”

VILLANÓFÉNYBEN SZIJJ FERENC

Azokra az alkotókra – alkalmanként egy-egy íróra, költőre, képzőművészre, fotográfusra s más művészemberre – szeretnénk itt villanásnyi pillanatra odaterelni a figyelmet, akik szellemi életünk legújabb eseményei okán a kulturális tudósítások szereplőivé váltak. Elsőként reflektorunk *Szijj Ferenc* író, költő, műfordító alakjára irányul, aki 2021 januárjában *Baumgarten-émlékdíj*-ban részesült. Az emlékdíj az 1929-ben alapított *Baumgarten-díj* 2019-ban újjraalapított formációja, Kukorelly Endre költő, író kezdeményezésére. Ünneplés átadására először 2020-ban került sor. Bár a második díjkiosztó találkozóját a karantén miatt később tartják meg, a díjat január 18-án, Baumgarten Ferenc Ferdinánd születése napján, nyolc alkotónak, köztük Szijj Ferencnek odaítélték.

Szijj Ferenc József Attila-díjas író, költő, műfordító 1958-ban, Szombathelyen született. A szegedi József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának magyar–német szakán végzett, majd a fővárosi Egyetemi Könyvtár könyvtárosa lett. Az alapítók közt szerepelt és szerkesztőként működött az 1989–99 közt megjelenő, *Nappali ház* negyedéves irodalmi-művészeti folyóiratnál. Két évig gimnáziumban is tanít, majd szabadúszó íróként, költőként, műfordítóként dolgozik.

Az immár huszonkét évvel ezelőtt megszűnt *Nappali ház* folyóirat bekezdő szövegéből idéznék olvasóinknak azokból a szívemhez közeli, s lapunk, a Lyukasóra számára nagyon is rokon gondolatokból, amelyeket ma is időszerűnek érzek: „Jó volna, ha lenne egy újság. Egy folyóirat, amely szép lenne, kézbe kívánczó, amellyel el lehetne időzni, amit nézni, sőt nézegetni lehetne. Egy nyugalmasan megmutakozó tárgy. Betűk formája, szövegek törése, kép következne először, aztán olvasás, elutasítható és elfogadható mondatok egymásutánja.” Remélem, a Lyukasóra nagyban beteljesíti ezeket az elképzeléseket.

♣ (Sághy Ildikó szerkesztő)

TEMETÉS

Szép temetést ígérnek,
de mivel fogják fellobogózni az utcát?
Minden házra, külön minden kapuoszlopra,
minden villanypóznára,
annyi zászlót honnan szereznek?
Száz varrónó száz napig varrhatná őket,
akkor se lenne elég.

A NÉMA KÁNTOR

A néma kántor mindenkinek
cédulát nyom a kezébe.
A cédulán csak annyi áll,
hogy ne forduljanak hátra.
Nem is fordul hátra senki
nagyon sokáig.

(Verse a Ritka események
ciklusból a Bárka online oldalairól)

SZIJJ FERENC

A VÁNDORKÖSZÖRŰS

A vándorköszörűs megáll az útkereszteződésben, és hallgatózik. Nem olyan könnyű egy köszörűsnek rávenni az embereket, hogy köszörültsenek, mert az emberek mindent elleneznek, mindent tagadnak, mindent el akarnak felejteni. Nézik az eget, és nem törődnek a lábuknál a kisebbekkel, majdnem rálépnek a gyerekükre, vagy odébb rúgják a macskát, vagy nézik maguk előtt a földet, és nem veszik észre a közeledő vihart, és azt gondolják, jó nekik az életlen kés is, legfeljebb erősebben megnyomják, és lehet, hogy emiatt vágják le a mutatóujjukat. Nem baj, gondolják, majd vesznek gumiból készült műujjat, azt csak rá kell húzni a csonkra, és úgy néz ki, mint az igazi, mert ma már minden testrésze van ilyen pótlék, minden hiányosságra van megoldás, nem kell az embernek annyira vigyázni magára. Pedig fordulhat úgy a sors, hogy el kell számolni mindenünkkel, kezünkkel, lábunkkal, minden ujjunkkal, ha meg kell védeni a hazát és a puskával lövöldözni, roharni kell, akkor mit ér a nagy megfontolás, hogy mennyi munkáért mennyi pénz jár, az előbbit kevesellni, az utóbbit sokallani például egy köszörűs esetében, mert akkor majd az ellenség kopogtat az ajtón, vagy nem is kopogtat, csak berúgja, és viszi a dunyhát, a párnákat, a villákat, a késeket, az ollót, a borotvát, viszi a padlásról a kolbászt, viszi az országot mindenestül, ezt akarják? Hallgatózik a vándorköszörűs, merre induljon előbb, honnan hallatszik több kukorékolás, rőfögés vagy bégetés, de igazából mindegy, az emberi szerencsét és a közösségi gyanakvás fokát ügyse lehet kiszámítani. De mégis, valamire indulni kell.

LYUKASÓRA OLVASÓI LAP
XXX. évfolyam, I. szám.
2021/1.

A szerkesztőbizottság tagjai:
**Alföldy Jenő, Ágh István,
Bertalan Tivadar, Czigány György,
Dobai Péter, Gülch Csaba,
Gyulai Líviusz, Iancu Laura,
Kalász Márton, Markó Iván,
Pröhle Gergely, Rózsássy Barbara,
Szakonyi Károly**

Főszerkesztő: **Sághy Ildikó**
Főmunkatárs: **Szakonyi Károly**
Művészeti vezető: **Réti Attila**
Olvasószerkesztő: **Bognár Antal**
Rovatvezetők:
Weltler Ildikó, Simon Erika
Titkárságvezető: **Öri-Kiss Gyöngyi**

Szerkesztőségi postacím:
1052 Budapest, Városház u. 7.
Telefon: 06-30-131-0264
Mobil: 06-20-465-9232
E-mail: iroegy@gmail.com.

Kiadja: **Magyar Írók Egyesülete**
Elnök, kiadóigazgató:
Szakonyi Károly

Nyomdai kivitelezés:
VIRTUÓZ Kiadó és Nyomdaipari Kft.
1037 Budapest, Bécsi út 267.

Felelős vezető: **Tolonics Gergely**
Terjeszti: Magyar Posta Zrt.
Hírlap Üzletága és regionális társaságai.
Előfizetésben megrendelhető az ország bármely postáján, a hírlapot kézbesítőknél, www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), **e-mailen** a hirlapelofizetes@posta.hu címen, **telefonon** 06-1-767-8262 számon, **levélben** a MP Zrt. 1900 Budapest címen.
Külföldre és **külföldön** előfizethető a Magyar Posta Zrt.-nél: www.posta.hu WEBSHOP-ban (<https://eshop.posta.hu/storefront/>), 1900 Budapest, 06-1-767-8262, hirlapelofizetes@posta.hu. Előfizetési díj: fél évre 1320 Ft, egész évre 2640 Ft.
Egy példány ára: 450 Ft.
Megjelenik: kéthavonta.
Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza

LEXIKON

HIC ET NUNC – ITT ÉS MOST
PRO FUTURO – A JÖVŐÉRT
ESCA DEORUM – ISTENEK ELEDELE
PRO BONO PUBLICO – A KÖZJÓÉRT
VESTIBULUM – ELŐCSARNOK, BEJÁRAT

50

TARTALOM

Hildegard von Bingen miniatúrái a XII. századból **B2**

Szakonyi Károly: Hideg reggelek **1**

A HÓNAP KÖLTŐJE TAMÁS MENYHÉRT

Tamás Menyhért: Bukovina, Köszönet, Csend, Hadikfalva emlékoszlopára, A harmadik nap, Versailles, Trianon-strófák, Aranyspirál, Mikés Kelemen hazatérőkapolnája **2–3**

Borbély László:

Tamás Menyhért költészetéről **4–5**

Könyvtárak a pandémia idején **6**

Hangtár az OSZK-ban **7**

Nemzeti imádságunk **7**

120 éve született Németh László **8–12**

Megmentett gondolatok,

Interjú **Németh Lászlóval**

1956 tavaszán **13–15**

Írók és művészek **Székely Aladár**

műtermében **16–18**

A rajnai szibilla, **Hildegard von Bingen**

csodálatos élete **19–21**

Olvassuk újra! **Rónay György** versei,

Tavaszi élé, Orpheus, A mesterdalnok lázadása,

Weöres Sándornak, Széru **22**

Alföldy Jenő: A költő Rónay György **23**

Bozók Ferenc: Pipázgató poétáink **24–25**

Markó Iván különvéleménye, Kié a hatalom? **25**

Réfi Zsuzsanna:

A Hagymányok Háza kettős jubileuma,

Beszélgetés Kelemen Lászlóval **26–29**

Józsa Ágnes: Interjú Mihályi Gáborral **30–31**

Erdélyi Zsuzsannára emlékezve,

„Imahalló Zsuzsanna” **32–34**

Bereményi Géza 75. születésnapjára **35**

Kiss Dénes versei, A föld zsebében,

A létezés elviselése, Magyarorságom, A fiúk üzenete,

Esküvő **36**

Borbély László: Kiss Dénes nyolcvanöt lenne **37**

V4 plakát-vándorkiállítás a Vigadóban **38–39**

Osskó Judit: A felső-krisztinavárosi Makovecz-tervek sorsáról a kezdetektől **40–41**

Makovecz öröksége, Közbeszélgetés

a Feltámadás templomáról **42–44**

Weltler Ildikó: A fejedelem hajléka **45**

Simon Erika: Liszt Ferenc sétált

e szőlőskertben... **46–47**

Weltler Ildikó: Könyvkináló **48**

Villanófényben Szijj Ferenc **49**

Szijj Ferenc: A vándorköször, Temetés, A néma hántör **49**

Vasas Tamás versei **51**

Turnai Tímea: A szakralitás misztériumai,

Eucharisztikus kiállítás Magyarkanizsán **52–B/3**

Eucharisztikus kiállítás Magyarkanizsán **B/3**

V4 plakát-vándorkiállítás a Vigadóban **B/4**

KÜLÖNSZÁM

Szakonyi Károly: Casanova karanténban **3**

Vinkó József:

A világ legszebb színházában **4–9**

Weltler Ildikó:

Velencében, karnevál idején **10–15**

Alfred de Musset: Velence **13**

Karneváli kínálat zenében **16–18**

Czigány György:

Tíz mondat a gyászgondoláról **17**

Bánki Éva: Telihold Velencében **19**

Babits Mihály: Zrínyi Velencében **20**

Kosztolányi Velencéje **20–21**

Kosztolányi Dezső:

Velence, Délszaki kalandok **22–23**

Velence – kegyence – szelence **23**

A különszámot Klotz Miklós velencei fesztiválról készült felvételei illusztrálják

Kedves Olvasóink!

Kérjük önöket, hogy támogassák a Lyukasóra folyóirat megjelentetését azzal, hogy előfizetőink lesznek (lásd: postai előfizetésnél), de segíthetnek alkalmiszzerű támogatással is. És a jövőben ezt (2017-től) adójuk 1%-ának felajánlásával is megtehetik. Adószámunk: 19677419-1-41 Bankszámlaszámunk: Kereskedelmi és Hitelbank 10200940-21519541-00000000. Ha erre a bankszámlára nevük és címük feltüntetésével mellett befizetik az éves előfizetési díjat, vagyis a 2640 forintot, a szerkesztőségből is folyamatosan megküldhetjük önöknek a Lyukasóra aktuális számait. Előre is köszönjük, üdvözléssel: a Szerkesztőség.

A MEGJELENÉS TÁMOGATÓI

- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Nemzeti Kulturális Alap
- Petőfi Irodalmi Ügynökség
- Pest Megyei Kormányhivatal
- Magyar Építő Zrt.
- Szerencsejáték Zrt.
- Körmendi Galéria
- Márkus Antiko Bt.

Számunkat Hildegard von Bingen miniatúráival, az OSZK dokumentumfotóival, a Petőfi Irodalmi Múzeum archív felvételeivel, az MTI archív fotóival, a PIM Új vizeken című kiállításának felvételeivel, Markó Iván fényképével, a Hagymányok Háza dokumentumfotóival, Erdélyi Zsuzsanna családjai fotóival, a V4 plakát-vándorkiállítás felvételeivel, Makovecz Imre rajzaival, a Teleki László Alapítvány fotóival, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum archív felvételeivel, a magyarkanizsai eucharisztikus kiállítás képanyagával, Petrács Mária kerámiáival, valamint a Lyukasóra folyóirat archív fotó- és dokumentumanyagaival illusztráltuk.

SZERZŐINK

Alföldy Jenő, 1939

Babits Mihály (1883–1941)

Bánki Éva, 1966

Borbély László, 1968

Bozók Ferenc, 1973

Czigány György, 1931

Gál Mihály

Józsa Ágnes, 1946

Kosztolányi Dezső

(1885–1936)

Kiss Dénes (1936–2013)

Markó Iván, 1947

Németh Ágnes (1934–2020)

Osskó Judit, 1950

Réfi Zsuzsanna, 1974

Rónay György (1913–1978)

Sághy Ildikó, 1941

Simon Erika, 1971

Tamás Menyhért, 1940

Szakonyi Károly, 1931

Szigethy Gábor, 1942

Szijj Ferenc, 1958

Turnai Tímea, 1974

Vinkó József, 1951

Weltler Ildikó, 1970

FOTÓ: BORBÉLY KITTI

STÍLUSGYAKORLATOK...

Vasas Tamás 1989-ben született Debrecenben. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen végzett jogász szakon, majd a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán szerzett teológiai diplomát. Jelenleg állambölesei és politikai filozófiai PhD-kutató a Debreceni Egyetemen. Költő, zenész, slammer. A harmincas költőnek több nyomtatott és online folyóiratban jelentek meg versei, közülük ötöt *Az év versei 2020* antológiába is beválogattak. Fordításokkal is rendszeresen jelentkezik. Első verseskötete a Napkút Kiadónál jelent meg 2020-ban *Stílusgyakorlatok a kiábrándulás nyelvtanára* címmel.

VASAS TAMÁS

HEGYI SÉTA

akármikor erre járok
olyan könnyű belátnom
persze csak átmenetileg
hogy a szorongása milyen
mély gyökeret ver bennem
egy rossz természetnek
– ami valójában a tiéd –

hiszen lassan elfelejtem
hogy volt itt régen egy kápolna
majd úgy jár mint a domb
aminek a helyén most a házunk áll

elrejteti a világot az ég alá
pedig a végtelen hasadékokkal teli
gondosan lyuggatott szita alá

magamat is elbújtatnám
nedves női vádlik hálójában
vagy a cigarettám füstjébe
a völgyben az út elején
a kis presszó teraszán
üres korsók közé
és az mégis mindig
fölfelé száll

itt ez a bicikli – már évek óta –
majszolja a rozsdá mégis vár
sötétedik és lassan esni fog

ma éjjel nem alszik isten
csak egy kihűlt kávé mellett klikkelget
bele sem gondolok – talán nem is merek –
hogy milyen könnyen rám kereshet

a képernyőjéből árad az emésztő fény
– már rajta vagyok a merevlemezen –
mint törölt mégis kallódó
szüntelen böngészési előzmény

AMERIKA, BARNA DOBOZ

hosszú autótút végén, az amerikai éjszakában,
ledobva bőröndöt és kabátot, a modern
üvegfalon át próbálsz kémlelni a sötét
erdőt és kivenni a fák alakját a teljes
átmeneti vakságodból, de másnap
reggelig vársz, álomtalan alvás,
hosszú órák után szarvasok
kopogtatnak hozzád az
üvegen át, és mire
csodálkozna,

már valami erős, tömény ital után
kutatsz az általad régen kifosztott
hűtőszekrényekben, és nem
érkeznek meg az üzeneteid,
amiket rosszul fogalmaztál meg,
amúgy is, végig remegett a kezed,
miközben írtad őket, és most

a saját süppedésed mellett keresed,
megpróbálsz az illata bűznek érezni,
miatta nincs kedved öt évvel később
visszaemlékezni sem erre az egészre,
és szólhatnál, most nálad a labda,
de nincs mit mondanod,

se a magányról, se a társas önfeledtségről,
se a szerelemről, se a félelemről,
se a kopogó rénszarvasokról,
se az amerikai éjszakának
a lelkedbe szivárgó
sötétségéről.

AZ EUCHARISZTIKUS* KONGRESSZUSOKRÓL

Az 51. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust 2016-ban a Fülöp-szigeteken, Cebu Cityben tartották, ennek záróünnepségén jelentette be Ferenc pápa, hogy a következő világgongresszust 2020-ban Magyarországon, Budapesten rendezik. Ám az egészségügyi krízisre tekintettel az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus megtartását 2021 szeptemberére halasztották. Az 1881 óta megtartott nemzetközi rendezvényen a katolikus egyház tanítása szerint az Oltáriszentséget, a benne jelen lévő Jézus Krisztust hirdetik és ünneplik. Arra törekedve ezáltal, hogy az emberek egyre jobban megismerjék őt, és ily módon „Isten országa mindinkább elterjedjen a világban”. (A szerkesztő)

A SZAKRALITÁS MISZTÉRIUMAI

A kiállítás zsebkönyvének címlapja

Bicskei Zoltán megnyitja a kiállítást

„Áradj belénk hát, óh örök / igazság és szent szeretet! / Oldozd meg a bilincseket / amikkel törzs és vér leköt, // hogy szellem és ne hús tegyen / magyarrá, s nőjünk ég felé, / testvéreink közt, mint a fák, / kiket mennyből táplál a Nap.” (Babits Mihály: Eucharistia)

Az eucharisztia jegyében, noha a pandémia miatt szerényebb szervezési lehetőségek közt, 2020. december 19-én Szerbiában, a Magyar-kanizsai Regionális Kreatív Műhelyben, Babits Mihály sorait felidézve nyilatkozott meg az *A szakralitás misztériuma* című kiállítás négy intézmény együttműködésével.

A tárlatot Bicskei Zoltán Szóts István-díjas vajdasági filmrendező, grafikus nyitotta meg a Magyar Művészeti Akadémia képviseletében. Közreműködött a szegedi Kosztándi vonósnyegyes (Kosztándi István és Vincze Eszer hegedűn, Tuzson Edina brácsán, Kőrösi Györgyi gordonkán) Mozart, Dvořák és Mezei Szilárd műveinek részleteivel. Bicskei Zoltán megnyitói szavait idézve: „Valaha fontos volt a nevelés, és természetesnek tekintették, hogy ebben vallási, hitbeli, művészeti tényezők egyaránt szerepeltek, s ennek révén mindez beavató élménnyé nemesült. Egy ilyen világ lenyomatából kapunk ízelítőt e tárlaton.”

A különleges barokk színházi élményeket idéző látványterv-sorozatot és élő zenés eseményt tárlatvezetés követte, melyen a Petőfi Irodalmi Múzeum tagintézménye, az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet szcenikai gyűjteményének legrégebb, biszter tintával készült kivételes darabjait, faksimile rajzait,

egyedülálló, európai rangú ritkaságait ismerhette meg a nagyközönség zászlóselemre nyomtatott, „utazó” megjelenítéssel. A XVII.–XVIII. századi barokk szakrális tervek válogatása, mintalapjai, a templomi és kolostori előadások látványdokumentumai. A maguk korában ezek – az Oltáriszentség, a kereszt, a szentek szobrai, a Szentírásból származó szakrális jelenetek festett háttérképei a játékokhoz, előadásokhoz – elsősorban oktatási célokat szolgáltak, a hit megerősítését. A jezsuita rend a színjátásban látta azt a kohéziós erőt, mely a gyermek nevelését egyszerre valósíthatta meg a színpadon, a hitéletben és a közösségi életben egyaránt.

A Regionális Kreatív Műhely igazgató asszonya, Erdélyi Tóth Edit a műhely küldetését hangsúlyozta az új és ősi művészeti perspektívák, az európai színházi folyamatok megismertetésével. Rámutatott arra, miért fontos a múlt és jelen összekapcsolása, a korábbi oktatási eredményekből való merítés: „Távoli világnak tűnik ez, amikor ma leginkább másolatokat, lenyomatokat viszünk be didaktikus híradatokkal a gyermekfejekbe. Ráadásul többnyire téveseket és legkevésbé élménnyel beavatókat. A nevelés, saját eszközeitől megfosztott, pusztá elképzeléssé szűkült ebben a mai, egyre inkább apparátusi világban.”

Bicskei Zoltán köszönetet mondott a közreműködő intézmények képviselőinek: az MMA tagozatát vezető, Jászai Mari-díjas Rátóti Zoltán színművésznek, rendezőnek, Fekete István jogásznak, Láng Judit belsőépítésznek, a MABE elnökének, valamint (kurátori minőségben, a PIM-OSZMI szakmai munkatársaként) e sorok írójának.

Terveink szerint tavasszal a tárlat másutt is bemutatásra kerül a Délvidéken a Vajdasági Magyar Művészeti Szövetség segítségével és közreműködésével. Találkozások, különleges képsorok, élő muzsika adják a pandémia alatt is megrendezhető események hangulatát.

◆ Turnai Tímea

gyűjteményvezető muzeológus

* *Eucharisztia* – görög eredetű szó, jelentése: *hálaadás* (az *eu* – jó, valamint a *kharisz* – kegyelem szavakból, az utolsó vacsora szavai alapján: „És vette a kenyeret, hálát adott, megtörte...”) A katolikus tanítás szerint tágabb értelemben a *mise*, szorosabb értelemben az *Oltáriszentség* jelzésére alkalmazzák. A protestáns egyházak az *úrvacsora* szertartására vonatkoztatják. Ám minden keresztény felekezet, a saját teológiai tanításának megfelelően, szentségnek tekinti.